

Lyčių lygybės užtikrinimo stebėseną

“

Tikrinimas, ar laikomasi plano ir ar siekiama lyčių aspekto integravimo tikslų. Ši priemonė leidžia spręsti nustatytas problemas ir vykdyti pokyčius, siekiant lyčių lygybės.

”

Stebėseną atsižvelgiant į lyčių aspektą yra sistemingas ir objektyvus vykdomos veiklos, projekto, programos ar politikos kūrimo ir planavimo (tikslų, siekiamų rezultatų, planuojamų veiklų), įgyvendinimo ir rezultatų vertinimas žvelgiant iš lyčių lygybės perspektyvos. Vykdamas stebėseną atsižvelgiama į informaciją ir duomenis, surinktus ir sugretintus skirtingais politikos ar programos planavimo ir įgyvendinimo etapais, taip pat kitą informaciją ir šaltinius. Už stebėseną atsakingi asmenys turėtų turėti patirties, susijusios su lyčių aspektu, o į stebėsenos kriterijus, metodus ir ataskaitas turėtų būti įtraukti lyčių lygybės elementai.

Stebėseną vykdoma periodiškai ir jos tikslas – tęsti politikos ar programos įgyvendinimą. Ji apima

duomenų rinkimą ir informaciją, grindžiamą nustatytais lyčių lygybės tikslais ir rodikliais, siekiant patikrinti, ar laikomasi plano ir ar siekiama tikslų. Svarbu tai, kad ši priemonė leidžia nedelsiant spręsti nustatytas problemas ir vykdyti pokyčius, siekiant įgyvendinti nustatytus tikslus.

Kaip parengti stebėsenos atsižvelgiant į lyčių aspektą rodiklius?

Stebėsenos atsižvelgiant į lyčių aspektą rodiklių parengimas iš esmės reiškia, kad kiekvienas duomenų rinkinys turėtų būti suskirstytas pagal lytį. Taip pat svarbu parinkti duomenis, kurie gali praversti vertinant lyčių lygybę įgyvendinant politiką, ir lyčių aspekto integravimo principus skirtingoms rodiklių kategorijoms:

- kontekstiniai rodikliai skirti įvertinti nagrinėjamos politikos kontrolinės grupės raidą ir akcentuoti grupės išreikštus poreikius. Taikant lyčių požiūrį, kontekstiniais rodikliais siekiama stebėti moterų padėtį skirtingose politikos srityse, taip pat lyčių skirtumus;
- taikymo rodikliai skirti įvertinti tikslinės grupės ypatybes. Svarbu naudoti šiuos rodiklius, siekiant pabrėžti tikslinės moterų grupės požymius ir bet kokius šios grupės skirtumus, lyginant su vyrų grupe;
- proceso rodikliai skirti įvertinti valdymo veiksmingumą. Šie rodikliai apima priemonės įgyvendinimo veiklos aspektus: administracinius ir finansų valdymo mechanizmus, susijusias institucijas, diegiamas informacijos sistemas, paskirstymo lygį ir gebėjimą pasiekti tikslinę grupę (įvertinti propagavimo ir platinimo veiklas, galimybę dalyvauti projekte, dalyvavimo tvarkos sudėtingumą, projekto ir dalyvių atrankos metodiką), veiksmingą paslaugų turinį, administracinių veiksmų atlikimo greitį (vidutinį uždelimą (laiko trukmę) tarp paraiškos pateikimo, finansavimo ir priemonės įgyvendinimo), gebėjimą įtraukti vartotojus iki projekto pabaigos, likutinių išteklių kiekį, projekto finansinės eigos būseną (planuojamų ir faktinių išlaidų srautus, prie programos prisijungusių ir iš jos pasitraukusių vartotojų skaičių ir t. t.). Netgi taikant šį rodiklį praverstų atlikti lyčių aspekto integravimo į programą kokybės stebėseną: pagal lytį suskirstyti proceso rodikliai leidžia suprasti, kiek finansinių ir žmogiškųjų išteklių skiriama lyčių lygybės užtikrinimo tikslams pasiekti;
- rezultatų rodikliai apibūdina rezultatus, gautus projektui pasibaigus, pavyzdžiui, vienam vartotojui tenkančių supažindinimo ar mokymo valandų skaičių, vietų vaikų darželiuose skaičių, įdarbinimo įmokų kainą ir trukmę ir pan. Rezultatų rodikliai svarbūs, siekiant užfiksuoti moterų vartotojų savybes, lyginant su gyventojais, taip pat įvertinti ir apibūdinti ryšį tarp projektų uždavinių ir gautų rezultatų (pvz., moterų, baigusią mokymo kursą ar jo nebaigusią, skaičių, ir t. t.);
- veiksmingumo rodikliai skirti įvertinti ryšį tarp naudotų išteklių ir rezultatų. Tarp pavyzdžių

minėtinos faktinės kiekvienos priemonės išlaidos, lyginant su apskaičiuotomis išlaidomis, taip pat priemonės išlaidos, tenkančios vienam asmeniui kiekvienoje vartotojų kategorijoje, suskirstytos pagal lytį ir kiekvienos lyties grupėje.

Further reading

[Monitoring progress towards Gender Equality in the Sixth Framework Programme – Synthesis Report](#) →